

RDA Toolkitin käyttö

RDA-webinaari 12.3.2019

Marja-Liisa Seppälä

Kuvailusääntöpalvelu

Kansalliskirjasto

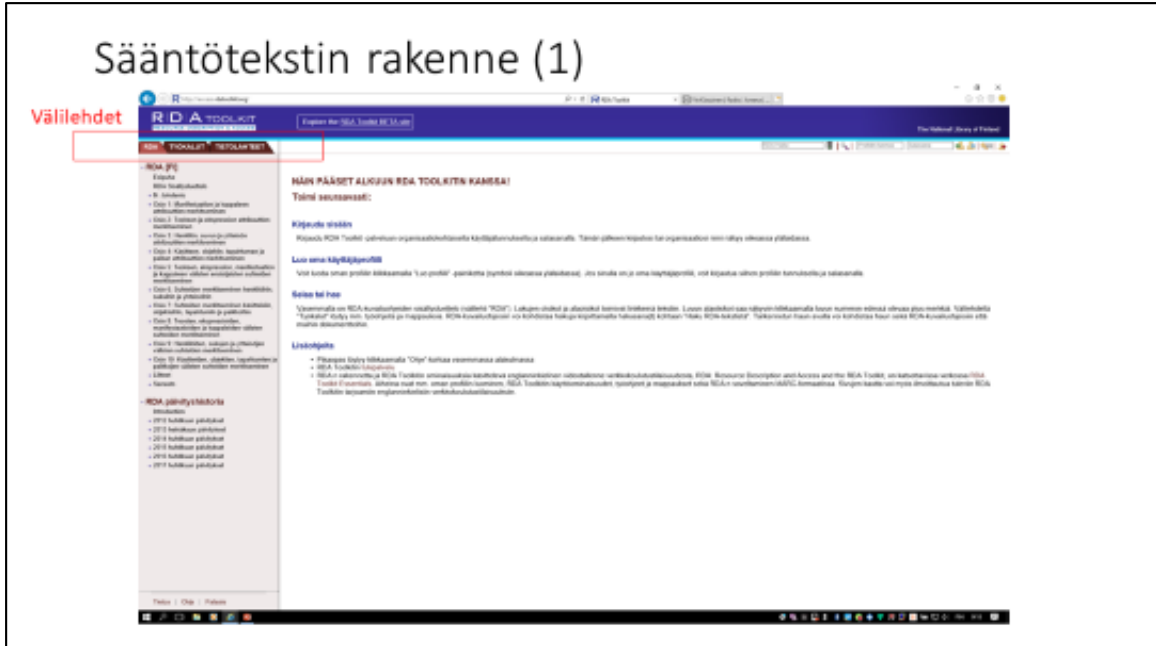
Webinaarin sisältö

- Käydään läpi RDA Toolkit -palvelun peruskäyttöä
- Kuvailusääntötekstin sisältöä ei käsitellä

- Kannattaa katsoa myös lyhyt esittelyvideo:
<https://www.youtube.com/watch?v=e12tMULKteU>

- RDA Toolkit osoitteessa:
<https://access.rdatoolkit.org/>

Sääntötekstin rakenne (1)

Vasemmassa laidassa on 3 välilehteä

- RDA-sääntöteksti on RDA-välilehdellä

Tekstin rakenne hahmottuu parhaiten vasemman laidan sisällysluettelosta

- Jaettu osioihin, jotka sisältävät samankaltaisten entiteettien kuvailuohjeita: osiot 1 ja 2 keskeiset aineiston kuvailussa; osiot 4, 7 ja 10 keskeneräisiä

Sääntötekstin rakenne (2)

Yleisohjeet

Tekstin käyttöön ja hakuun liittyviä toimintoja

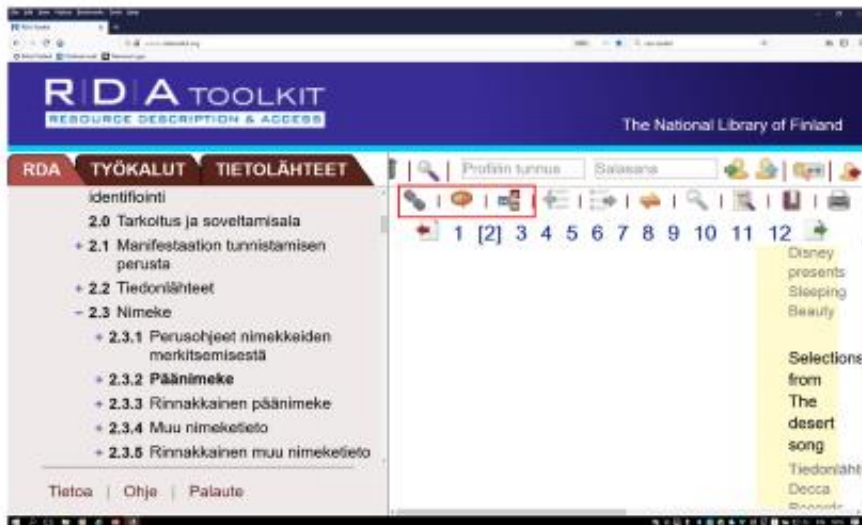
Jokainen osio alkaa yleisiä ohjeita sisältävällä luvulla, esim. osion 1 (manifestaation ja kappaleen) yleiset ja yhteiset ohjeet luvussa 1

Haasteena lukujen monipolvinen hierarkia

Käytetyimmät luvut osion 1 luvut 1-3 ja osion 2 luvut 5-7, jotka liittyvät aineiston kuvailuun

Sivun oikean ylälaidan 2. rivillä on tekstin käyttöön ja hakuun liittyviä toimintoja

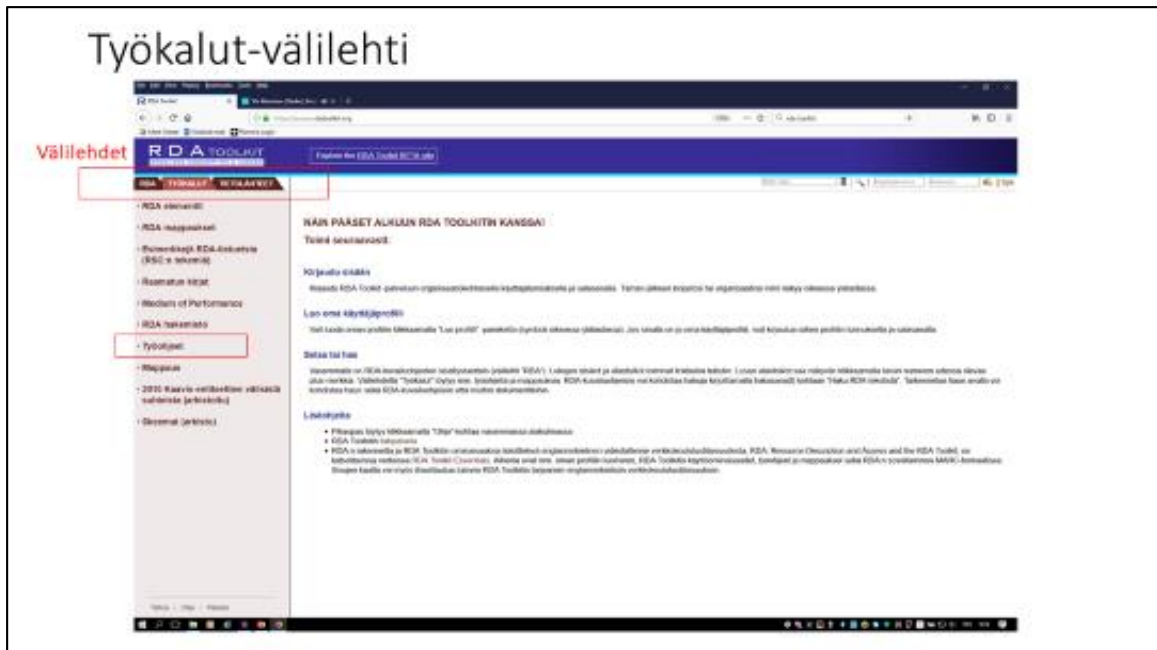
Tekstin käyttöön ja hakuun liittyvät toiminnot

Käyttökelpoisimmat ikonit ovat 3 vasemman puoleista:

- Muodosta URL: klikkaa ensin ikonia, sitten tekstikohtaa, jonka linkin haluat esiin
- Valitse kieli: voi vaihtaa kielinäkömään ko. tekstikohtaan
- Kahden kielen näkymä: näyttää tekstikohdan suomeksi ja toisella listasta valitsemalla kielellä allekkain

Työkalut-välilehti

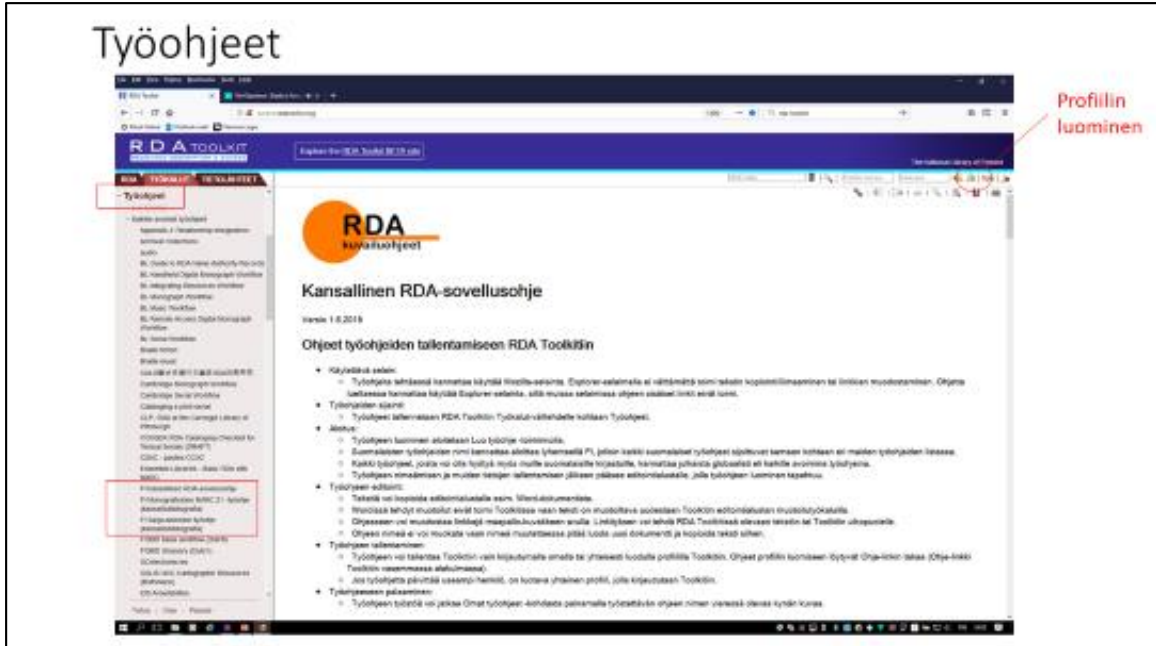

Työkalut-välilehdellä lisäohjeistuksia:

- RDA-mappaukset: vastaavuudet MARC 21 –formaatin kenttien ja RDA-elementtien välillä, valitettavasti vanhentunut
- Työohjeet ajan tasalla, sillä niiden päivittäminen ei ole kiinni kansainvälisestä päivittämissaikataulusta

RDA-, Työkalut- ja Tietolähteet-välilehdillä olevat ohjeistukset osittain vanhentuneita, sillä RDA Toolkitia ei ole voinut päivittää vuoden 2017 jälkeen

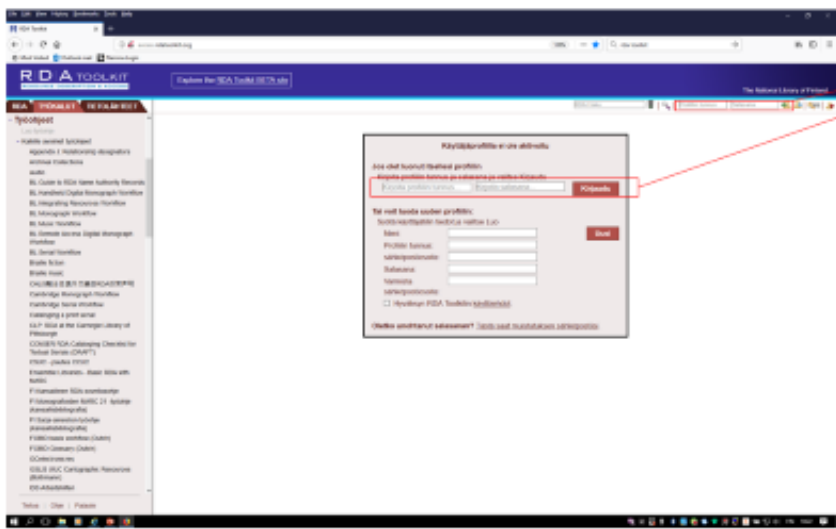
Työohjeet

Työkalut-välilehden Työohjeet-kohtassa kaikille avoimissa työohjeissa:

- Kansallisbibliografian työohjeita monografioiden ja sarja-aineistojen kuvailuun
- Kansallinen RDA-sovellusohje:
 - Sisältää ohjeen työohjeiden luomiseen
- Työohjeen tallentamiseen tarvitaan käyttäjäkohtaisen profiili, joka luodaan oikeassa yläkulmassa olevan ikonin avulla

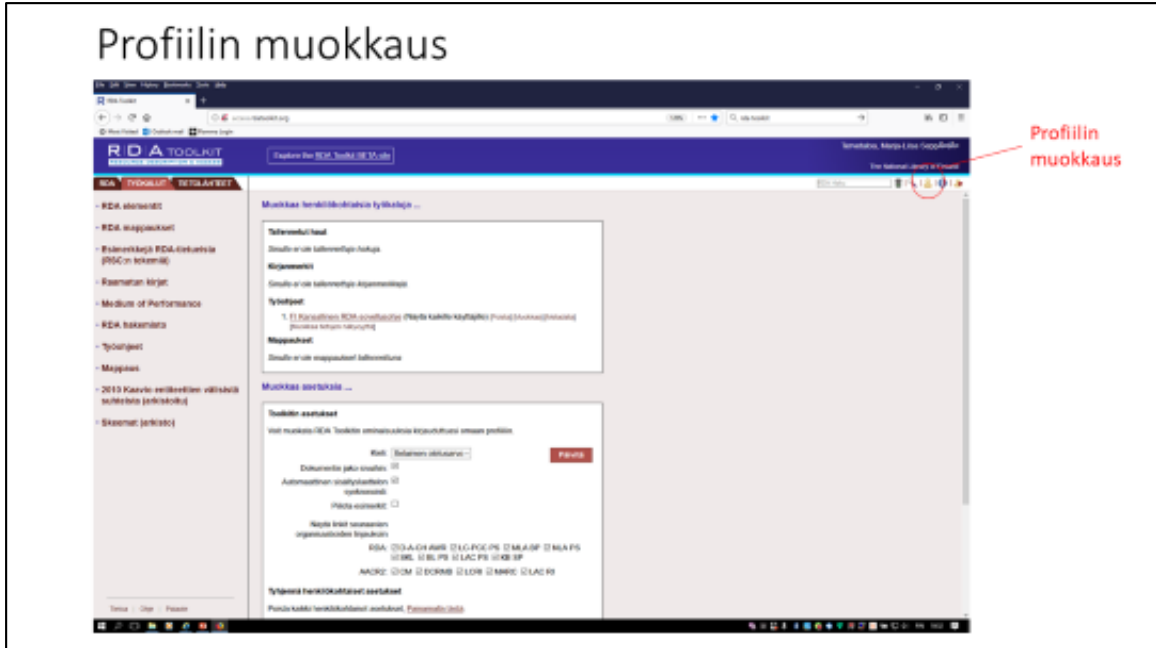
Käyttäjän profiilin luominen ja profiilikirjautuminen

The screenshot shows the RDA Toolkit web application. On the left is a navigation menu with categories like 'Käyttäjät', 'Käyttäjän profiili', and 'Käyttäjän kirjautuminen'. The main content area displays a form titled 'Käyttäjän profiilin luominen'. The form has two sections: 'Jos olet luonut profiilin aiemmin' (If you have created a profile before) and 'Jos olet luonut uuden profiilin' (If you are creating a new profile). The first section includes a search box for a previous profile and a 'Löydä' button. The second section includes fields for 'Nimi' (Name), 'Puhelinnumero' (Phone number), 'Sähköpostiosoite' (Email address), and 'Salainen' (Password), along with a 'Luo' button. A checkbox for 'Hyväksyn RDA:n käyttöehtojen' (I agree to the RDA terms of use) is also present. A red box highlights the 'Löydä' button, with a red arrow pointing to it from the text 'Profiiliin kirjautuminen'.

Käyttäjän profiilin voi luoda myös ryhmälle, jos haluaa työstää työohjetta ryhmätyönä. Jos profiili on jo luotu, siihen voi kirjautua mm. sivun oikean yläosan tekstilaatikoissa. Ensinnäkin pitää olla kirjautunut kansallisen lisenssin tunnuksella ja salasanaan.

Profiilin muokkaus

Profiilin työkaluja ja asetuksia pääsee muokkaamaan sivun oikean ylä laidan Oma profiili -ikonista

Tietolähteet-välilehti

RDA TOOLKIT

Register the RDA Toolkit RDT3 file

Finland: Jussi Oksanen

EN | TIETOLÄHTEET | SUOMALAISTEN KIRJASTOJEN LINJAUKSET

Cooperative Cataloging Policy Statements (CC-PCG PS)

Basic Library Association Best Practices (BLA BP)

National Library of Australia Policy Statements (NLA PS)

Suomalaisten kirjastojen linjaukset (SKL)

- RDA 1: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 2: Tietokirjastoille
- RDA 3: Kuvailun ja kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 4: Arvioita koulutus- ja tutkimuslaitosten kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 5: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 6: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 7: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 8: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 9: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 10: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 11: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 12: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 13: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 14: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 15: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 16: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 17: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 18: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 19: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu
- RDA 20: Kirjasto- ja tiedotusalan ammattilaisille suunniteltu

Linjaukset kohtaan 3.3.1.3 [\[PDF\]](#)

TALLENNETYYPIN MERKITSEMINEN

Suomalaisten kirjastojen linjaukset:

Jos aineisto ei kuulu määrättyihin jäsennettyihin tallennetyypin merkittävyyden luokkaan, merkittävyyden luokkaan ei kuulu aineiston luokkaan.

Valitsemalla: Uudelleen valitsemalla li. mallityyppiä joko valitsemalla aineiston luokkaa.

Linjaukset kohtaan 3.4.1.3 [\[PDF\]](#)

LAAJUUDEN MERKITSEMINEN

Suomalaisten kirjastojen linjaukset:

Valitsemalla: Suomalaisesta aineistosta, joka tallennetaan, valitsemalla ei liity luokkaan aineiston luokkaan, liityt aineiston luokkaan.

Metatietosanaston luokkaan, metatietosanaston luokkaan.

Linjaukset kohtaan 3.6.1.10 [\[PDF\]](#)

PUUTTEELLINEN AINEISTO

Suomalaisten kirjastojen linjaukset:

Valitsemalla: Suomalaisesta aineistosta.

Linjaukset kohtaan 3.4.1.11.2 [\[PDF\]](#)

VARASTOTILA

Tietolähteet-välilehdellä eri maiden/kielten/kuvailuryhmien linjaukset:

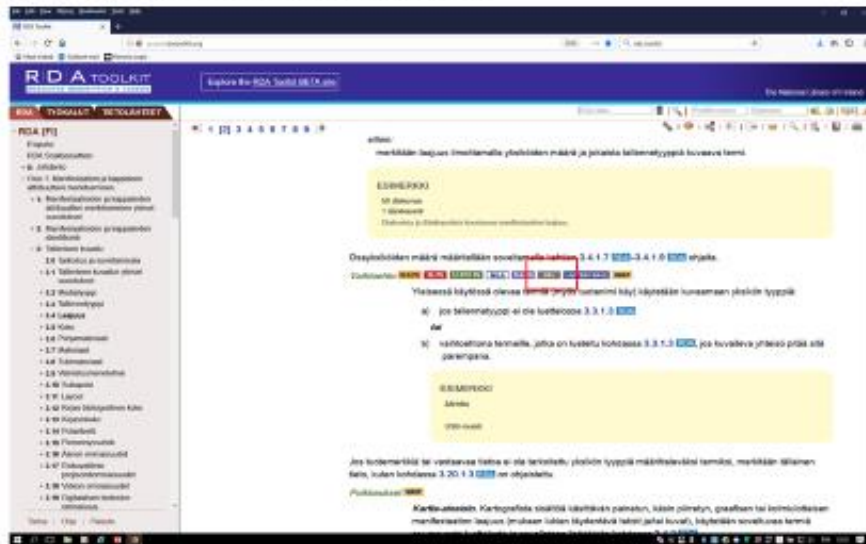
- ml. Suomalaisten kirjastojen linjaukset = SKL

Linjaukset ovat sääntötekstin lukujen mukaisessa järjestyksessä

Linjauksista on linkkejä ko. sääntötekstien kohtiin sekä ulkoisia linkkejä, mm.

Metatietosanastoon

Linkitykset tekstien välillä

Sääntötekstissä SKL-nimisiä linkkejä vastaaviin linjauksiin

Kysymyksiä/kommentteja?

RDA Toolkitin käyttöön liittyviä kysymyksiä voi lähettää Kuvailusääntöpalvelulle:
kuvailusaannot-posti[at]helsinki.fi